

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

Матеріали
III Всеукраїнської науково-практичної
конференції

Кропивницький – 27 листопада 2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Економічний факультет

Кафедра економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

Матеріали

III Всеукраїнської науково-практичної конференції

27 листопада 2025 р.

Кропивницький
2025

Проблеми і перспективи економічного розвитку в умовах модернізаційних процесів в Україні та світі : матеріали III всеукр. наук.-практ. конф., 27 лист. 2025 р., м. Кропивницький / Центральноукраїн. нац. техн. ун-т, каф. економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи ; [редкол. : А.А. Тихий, В.В. Зайченко та ін.]. Кропивницький : РВЛ ЦНТУ, 2025. – 130 с.

Редакційна колегія:

Андрій ТИХИЙ, кандидат технічних наук, доцент, проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків, ЦНТУ, м. Кропивницький;
Володимир ЗАЙЧЕНКО, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи, ЦНТУ, м. Кропивницький;
Наталія ШАЛІМОВА, доктор економічних наук, професор, декан економічного факультету, ЦНТУ, м. Кропивницький;
Марина СЕМИКІНА, доктор економічних наук, професор кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи, ЦНТУ м. Кропивницький;
Марія БУГАЄВА, кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи, ЦНТУ, м. Кропивницький;
Тарас ВАСИЛЬЦІВ, доктор економічних наук, професор, директор, Державна установа «Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долишнього НАН України»;
Марта КОПИТКО, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту та економічної безпеки, Львівський державний університет внутрішніх справ;
Наталія ЯКИМЕНКО-ТЕРЕЩЕНКО, доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри туризму і готельно-ресторанного бізнесу Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;
Володимир СИБІРЦЕВ, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, ЦНТУ, м. Кропивницький;
Руслана ЖОВНОВАЧ, доктор економічних наук, професор кафедри маркетингу та економічної теорії, ЦНТУ м. Кропивницький;
Олег ТЕРЕШКІН, доктор технічних наук, професор кафедри готельно-ресторанного бізнесу та харчових технологій, Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна;
Наталія БАЛАЦЬКА, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри готельного, ресторанного бізнесу і крафтових технологій Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця;
Руслан ЛУПАК, доктор економічних наук, професор кафедри економіки, Львівський торговельно-економічний університет;
Світлана КОВАЛЬЧУК, доктор економічних наук, професор, Хмельницький університету управління та права ім. Леоніда Юзькова;
Олена МАГОПЕЦЬ, кандидат економічних наук, професор, завідувачка кафедри аудиту, обліку та оподаткування, ЦНТУ, м. Кропивницький;
Віра САВЧЕНКО, кандидат економічних наук, професор, доцент кафедри підприємництва, обліку та фінансів, Херсонський державний аграрно-економічний університет;
Алла КАРНАУШЕНКО, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри підприємництва, обліку та фінансів, Херсонський державний аграрно-економічний університет;
Тетяна СТАВЕРСЬКА, кандидат економічних наук, доцент, завідувачка кафедри фінансів, банківської справи та страхування, директор Проблемної лабораторії «Фінансові технології», Державний біотехнологічний університет, м. Харків;
Леся КОНОНЕНКО, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та фінансів, Херсонський державний аграрно-економічний університет;
Наталія СЕРЕДА, кандидат економічних наук, доцент кафедри маркетингу, Академія праці, соціальних відносин і туризму, м. Київ;
Тетяна БРИКОВА, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри харчових технологій і готельно-ресторанного сервісу Чернівецького торговельно-економічного інституту Державного торговельно-економічного університету, м. Чернівці.

У збірнику опубліковано тези доповідей учасників III всеукраїнської науково-практичної конференції «Проблеми і перспективи економічного розвитку в умовах модернізаційних процесів в Україні та світі». Тези доповідей відображають результати наукових досліджень, присвячених розгляду різноманітних проблем, умов та чинників економічної діяльності та безпеки підприємств, регіонів, соціальної відповідальності бізнесу та держави, розвитку інвестиційної та інноваційної політики, людського капіталу, визначенню стратегічних перспектив підприємств агропромислового комплексу, торговельних та готельно-ресторанної індустрії України.

Для науковців, викладачів, здобувачів PhD, здобувачів вищої освіти економічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Може бути корисним також для підприємців, організаторів бізнесу, менеджерів підприємств, спеціалістів з економіки, торгівлі та готельно-ресторанної справи.

Рекомендовано до друку вченою радою Центральноукраїнського національного технічного університету (Протокол №3 від 10 листопада 2025 року)

За достовірність наведених у публікації даних, географічних назв, власних імен, цитат, галузевої термінології, економіко-статистичних даних та іншої інформації несуть особисту відповідальність автори тез доповідей.

Зміст

Балацька Н. Ю. Концепція розвитку підприємств готельно-ресторанного бізнесу на засадах ціннісного підходу	8
Кравченко М. Ф., Плачінта М. В. Інноваційні технології крафтових десертів із сезонних фруктів Буковини....	10
Кривохижа Є. М. Оцінювання впливу змін клімату на формування продуктивності озимої пшениці в західному лісостепу України	12
Семикіна М. В., Данилишин О. Р. Впровадження цифрового маркетингу в електронному бізнесі підприємства та його економічна ефективність	15
Семикіна М. В., Жирний Р. В. Трансформація мотиваційного менеджменту як інструмент збереження людського капіталу підприємства в умовах війни	17
Якименко-Терещенко Н. В., Мала А. В. Клієнтоорієнтований сервіс як стратегічний драйвер диверсифікації в ресторанному бізнесі.....	19
Hyshchuk Roman Sustainable development goals in the environmental and socio-economic activities of university tourism clubs	21
Kernasyuk Yu. V. Artificial intelligence, climate and food security as challenges for global economic stability	24
Брикова Т. М., Гревцева Н. В. Циркулярна економіка та стале управління ресурсами в готельно-ресторанному бізнесі.....	26
Дуб В. В., Костів К. Т. Синергія готельно-ресторанних комплексів та оздоровчих SPA-послуг	29
Жилякова О. В. Проблеми оцінки інвестиційного потенціалу домогосподарств	31
Задорожня Л. М. Управління фінансовими ризиками у кейтеринговому бізнесі в Україні	33
Ліштаба Т. В., Ліштаба С. Я. Використання цифрових платформ в управлінні міжнародними логістичними потоками.....	34

Огаренко Т. А., Миронько Б. В.	
Комунікаційні навички підприємця як ключовий фактор конкурентоспроможності в умовах цифрової економіки	37
Паламарек К.	
Інноваційні напрями розвитку ресторанного бізнесу під впливом гастрономічних трендів	40
Паращук А. В.	
Бар, як елемент інноваційного сервісу: стратегічні можливості для готельно-ресторанного бізнесу	42
Романовська О. Л., Терен В. П.	
Національна кухня в сучасній інтерпретації та фуд-дизайн.....	45
Савченко В. М., Кононенко Л. В.	
Розвиток оподаткування ЗЕД у підприємстві	46
Середа Н. М.	
Сталий розвиток як основа модернізації маркетингової стратегії та підвищення конкурентоспроможності підприємств.....	48
Сисоліна Н. П.	
Інформаційна безпека як ключовий елемент економічної безпеки підприємства	51
Харченко І. В., Прихід І. М.	
Напрямки розвитку українських підприємств машинобудівної галузі в сенсі інтеграції європейську спільноту і успішної роботи на світових ринках	53
Хачатурян О. С.	
Адаптація готельно-ресторанного бізнесу України до умов економічної нестабільності	55
Червоний В. М., Коротецька К. С.	
Інновації в технології біорозкладного пакування для кондитерських виробів.....	58
Анкундінов В. К.	
Сільське господарство в епоху Agriculture 5.0	59
Бершадська К. С.	
Проблеми імплементації фінансових технологій в управління бізнес-процесами підприємств	61
Белушкіна І. В., Терешкін О. Г.	
Сучасні моделі сталого розвитку в ресторанній індустрії.....	64

Власенко Є. В.	
Інвестиційний потенціал України	67
Дашкін В. І., Хачатурян О. С.	
Інноваційні моделі розвитку підприємництва в умовах економічної нестабільності	69
Дмитров А. Ю., Кононенко Л. В.	
Розвиток обліково-аналітичного забезпечення управління в сільських радах в сучасних умовах	72
Ємельянова А. В.	
Інноваційні механізми управління ресурсним потенціалом підприємства в умовах цифрової трансформації	73
Кандиба М. А.	
Забезпечення ефективності використання ресурсів у сфері агробізнесу України	75
Канцер О. А.	
Заходи адаптації стратегій розвитку малих підприємств до викликів післявоєнної відбудови економіки	77
Клявіна О. К.	
Lean Startup як методологія побудови інноваційного бізнесу	80
Коваленко В. С.	
Цифрова адаптація як інструмент трансформації фінансової архітектури підприємств торгівлі	82
Козьма О. С.	
Інноваційні інструменти розвитку підприємництва в роздрібній торгівлі в умовах цифрової трансформації	84
Компанієць А. О.	
Вплив системи інформаційної безпеки на економічну стійкість підприємства в умовах сучасних загроз	85
Коршенко. О. Р.	
Сучасні тенденції та економічні особливості розвитку сфери послуг у сфері туризму та готельно-ресторанної справи	88
Крамаренко Д. В.	
Організаційний механізм впровадження конкурентної стратегії підприємства малого бізнесу	89
Кривозуб О. О., Кононенко Л. В.	
Сучасні мегатренди та їх вплив на розвиток дорадницької діяльності	91

Левандовська Л. В.	
Інноваційні технології хлібобулочних виробів з використанням локальної сировини.....	92
Левчук В. С.	
Сутність дебіторської заборгованості та питання її регулювання	95
Лимаренко І. Р., Терешкін О. Г.	
Дизайн регенеративного досвіду як ключ до майбутнього індустрії гостинності.....	97
Недзельська Т. О.	
Впровадження штучного інтелекту для оптимізації бізнес-процесів промислових підприємств	99
Орлова Т. П., Савченко В. М.	
Розвиток корпоративного підприємництва в сучасних умовах	102
Погорілий І. В.	
Цифровий потенціал як ключовий чинник формування інноваційного розвитку підприємства в умовах цифрової трансформації.....	104
Разуваєв С. О.	
Підвищення стійкості інформаційних систем підприємства на основі концепції бізнес-аналізу	106
Сабадир Я. Б.	
Впровадження інноваційних логістичних технологій у системі торговельної діяльності підприємства.....	108
Самброс Г. О.	
Цифровізації логістичних процесів у сфері управління відходами: перспективи впровадження для ТОВ «Екостайл».....	109
Сарібекян А. Г.	
Сучасні особливості організації бізнес-процесів в умовах військового стану	112
Семченко О. С.	
Стратегічне управління ризиками суб'єктів малого підприємництва	115
Франчук Н. І., Кононенко Л. В.	
Консалтингове супроводження формування звітності малими агропідприємствами	118
Фусарь А. Ю.	
Обґрунтування вибору ERP-системи для малого виробничого підприємства сільськогосподарського машинобудування	119

Нісфоян С. С., Малявка П. С.

Методи оцінки ймовірності банкрутства підприємства 121

Анашкін А. О.

Цифровізація системи управління економічною стійкістю
підприємств у кризових умовах 124

Крючков А. С.

Стратегічні підходи до управління інноваційним розвитком
національної економіки 127

прийняття рішень, оптимізації використання ресурсів та підвищення загальної ефективності діяльності. Попри існуючі виклики, пов'язані з витратами на впровадження, необхідністю навчання персоналу та забезпечення якості даних, економічні вигоди від використання ШІ значно переважають витрати, що підтверджується зростаючими темпами адаптації цих технологій у світовій практиці.

Список використаних джерел:

1. Боршевський В. В. Сучасні тенденції ендогенного розвитку регіонів у контексті впливу глобалізаційних чинників. *Регіональна економіка*. 2021. № 4(102). С. 5-13. DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2021-4-1> (дата звернення: 25.11.2025).
2. Чи потрібен штучний інтелект у бізнесі? InProject. 2024. URL: <https://inproject.org/en/chy-potriben-shtuchnyj-intelekt-u-biznesi/> (дата звернення: 25.11.2025).
3. Штучний інтелект на підприємствах світу. Впровадження прискорюється. URL: <https://dev.ua/news/shtuchnyiintelekt-1657287942> (дата звернення: 25.11.2025).
4. The state of AI in 2025: Agents, innovation, and transformation. McKinsey & Company. 2025. URL: <https://www.mckinsey.com/capabilities/quantumblack/our-insights/the-state-of-ai> (дата звернення: 25.11.2025).

УДК 338.1:658.114.1

*Орлова Т. П.,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти;
Савченко В. М., к.е.н., професор
Херсонський державний аграрно-економічний університет*

РОЗВИТОК КОРПОРАТИВНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Інноваційна економіка у сучасних умовах глобальної конкуренції виступає ключовим інструментом забезпечення високих соціальних стандартів, підвищення конкурентоспроможності та формування довгострокового економічного зростання держави. Її становлення базується на здатності суспільства продукувати нові знання, трансформувати їх у комерційні технології, а також забезпечувати їх швидке поширення в усіх секторах економіки [2]. Історичний аналіз доводить, що країни, які першими реалізували потенціал технологічних інновацій, зокрема Велика Британія, Франція, Португалія, Нідерланди та Іспанія, стали світовими лідерами промислового розвитку ще у XVIII столітті.

Сучасні трансформаційні процеси, пов'язані з післявоєнним відновленням України, визначають інноваційний розвиток як ключову умову економічної стійкості та прогресу, що узгоджується з глобальними Цілями сталого розвитку [3; 4]. Формування інноваційної економіки потребує комплексного поєднання трьох груп чинників: сприятливих умов, ресурсного потенціалу та інноваційної культури, що разом забезпечують цілісність національного інноваційного середовища.

Сприятливі умови включають державну підтримку інноваційної діяльності, ефективну освітню систему, податкові стимули, розвиток цифрової інфраструктури та охорону інтелектуальної власності як фундамент безпеки інновацій. Ресурсний потенціал передбачає доступ до високотехнологічних потужностей, фінансових ресурсів, людського капіталу, стартап-екосистеми та наукових розробок, хоча українська економіка досі стикається з проблемами «відтоку мізків» і слабого захисту інтелектуальних прав [3]. Інноваційна культура як найбільш складний структурний компонент формується протягом десятиліть і виражає готовність суспільства до змін, ризику, креативності та підприємництва, що є необхідною передумовою технологічної модернізації.

Одним із найважливіших інструментів переходу до інноваційної економіки є корпоративне підприємництво, яке забезпечує розвиток внутрішньої інноваційної динаміки компанії та трансформацію її працівників в активних носіїв нових ідей. Воно передбачає створення системи, у межах якої інтрапренери можуть генерувати інноваційні продукти, ініціювати організаційні зміни та брати участь у корпоративному венчурингу. У рамках концепцій «Industry 5.0» та «Agriculture 5.0» корпоративне підприємництво набуває нового значення, оскільки акцент зміщується з автоматизації на людину, її творчість і взаємодію з інтелектуальними технологіями [3].

Корпоративне підприємництво виникло у США як реакція на зниження інноваційної активності великих корпорацій і потребу стимулювати внутрішню креативність працівників, що дозволило конкурувати зі стартапами [1]. Наукова література пропонує велику кількість споріднених понять – інтрапренерство, екзопренерство, корпоративний венчуринг, інноваційне підприємництво – що відображає складність і багатогранність цього феномену.

Передумови розвитку корпоративного підприємництва охоплюють соціально-психологічні чинники, пов'язані з потребою працівників у самореалізації, творчості, автономії, а також економічні – необхідність прискорення технологічної модернізації, зростання конкуренції та зміцнення ринкових позицій компаній. Важливе значення має партнерство між бізнесом, інвесторами, науковими установами та споживачами, що сприяє циркуляції знань і швидкому переходу від ідеї до комерційної реалізації інновацій.

В Україні рівень корпоративного підприємництва залишається недостатнім, оскільки лише близько чверті підприємств впроваджують відповідні організаційні механізми, а наявність спеціальних інноваційних фондів, акселераційних програм і внутрішнього венчурного фінансування характерна для обмеженого кола компаній. Ця тенденція підтверджує висновки про домінування традиційних моделей управління, що знижують гнучкість і адаптивність українських підприємств у глобальному інноваційному середовищі.

Поглиблення інноваційного розвитку потребує модернізації трудового потенціалу, цифровізації бізнес-процесів, розвитку корпоративної культури відкритості та підтримки проактивної поведінки персоналу, що підкреслюється у сучасних дослідженнях організаційного розвитку. У цьому контексті корпоративне підприємництво стає не лише інструментом інновацій, а й

механізмом формування сталого конкурентного середовища, здатного забезпечити прискорене економічне зростання України у період реконструкції та інтеграції у глобальний інноваційний простір.

Список використаних джерел:

1. Грановська, В., Савченко, В., & Кононенко, Л. (2025). Методологічні аспекти дослідження корпоративного підприємництва в контексті забезпечення інноваційного розвитку. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*, (24), 42-49. <https://doi.org/10.32782//2708-0366/2025.24.4>.
2. Савченко В. М., Кононенко Л. В., Карнаушенко А. С. (2023). Організаційне забезпечення розвитку трудового потенціалу підприємницьких структур як складова стратегічного управління. *Modern engineering and innovative technologies. International periodic scientific journal*. Published by: Sergeieva&Co Karlsruhe, Germany Issue 25. Part 4, p.117-122 <https://doi.org/10.30890/2567-5273.2023-25-04-127>.
3. Савченко, В., Кононенко, Л., & Сушич, В. (2024). Стратегічні напрями сільського розвитку в умовах становлення «Agriculture 5.0». *Економічний простір*, (190), 182-186. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/190-33>.
4. OECD (2023). *Science, Technology and Innovation Outlook*. OECD Publishing.

УДК 33:004

*Погорілий І. В.,
здобувач третього (науково-освітнього) рівня вищої освіти
ступеня доктора філософії
Херсонський державний аграрно-економічний університет
м. Херсон / м. Кропивницький*

ЦИФРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК КЛЮЧОВИЙ ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

У сучасному економічному середовищі цифровізація, стрімкий технологічний прогрес та зростання значення знань як стратегічного ресурсу докорінно змінюють підходи до управління розвитком підприємств, що потребує перегляду базових економічних категорій, таких як «потенціал», «інновація» та «інноваційний розвиток». Традиційні підходи, орієнтовані на ресурсно-виробничу модель розвитку, вже не забезпечують адекватного пояснення здатності підприємств до інновацій у середовищі цифрових змін, оскільки сучасні організації функціонують у складних умовах високої технологічної мінливості, глобалізації та появи нових цифрових бізнес-моделей [1]. Особливе значення в таких умовах набуває цифровий потенціал як складова інноваційного потенціалу, що визначає здатність підприємства застосовувати цифрові технології для підвищення конкурентоспроможності, адаптивності та стратегічної гнучкості.

Цифровий потенціал охоплює не лише технологічні ресурси, такі як штучний інтелект, системи Big Data, блокчейн чи Інтернет речей, але й рівень цифрових компетентностей працівників, цифрову культуру, наявність цифрових управлінських моделей, а також здатність підприємства інтегрувати ці можливості

**ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ
В УКРАЇНІ ТА СВІТІ**

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

Матеріали ІІІ всеукраїнської науково-практичної конференції

27 листопада 2025 р.

Науковий редактор – Зайченко В.В.

Технічний редактор – Хачатурян О.С.

Комп'ютерний набір і верстка – Онищук О.В.

Дизайнер обкладинки – Чумаченко О.С.